

MOTIVATIE & INVULLING

VWS PROJECTSUBSIDIE

Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS
VWS begroting 2025



Stichting Nederlandse Straatdokters Groep

Definitief

18 februari 2025

1. CONTEXT

Kamerbrede steun voor straatzorg

Op 5 december 2024 nam de Tweede Kamer unaniem het amendement Westerveld/Beckerman ([36600XVI nr. 49](#)) aan. Dit amendement onderstreept het belang van toegankelijke zorg voor dak- en thuisloze mensen als fundamenteel recht. De indieners constateren dat de huidige straatzorg, hoewel waardevol, te versnipperd is en te zeer leunt op individuele zorgverleners. Zij stellen dat de rijksoverheid een verantwoordelijkheid heeft in het ondersteunen van het straatzorgnetwerk en hebben met dit amendement specifieke financiering hiervoor beoogd.

De motivatie van het amendement sluit naadloos aan bij de doelstellingen van de Stichting Nederlandse Straatdokters Groep. Deze stichting, opgericht in 2023, kreeg van het straatzorgnetwerk drie opgaven mee:

1. Het waarborgen van toegang tot passende zorg voor dak- en thuisloze mensen in Nederland
2. Het uitbreiden en versterken van het netwerk van straatzorgverleners
3. Het bevorderen van vakbekwaamheid en kennis op het gebied van sociaal-medische zorg voor dak- en thuisloze mensen

De stichting streeft naar structurele financiering om een substantieel deel van haar begroting te dekken, passend bij haar doelstellingen en toekomstplannen. Binnen de context van dit begrotingsamendement is echter door VWS vooralsnog gekozen voor een projectsubsidie voor 2025, vallend onder de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. In 2025 zullen we opnieuw aandacht vragen van het ministerie en politiek voor een structurele financiering.

Het maatschappelijk belang van straatzorg

Het belang van straatzorg door gespecialiseerde zorgverleners op een rij:

- **Gezondheidsverbetering:** Onnodig persoonlijk leed, en in sommige gevallen zelfs vroegtijdig overlijden, van mensen in deze kwetsbare groep kan worden voorkomen. Sowieso hebben dak- en thuisloze mensen, ongeacht hun formele status (zoals nationaliteit, verzekeringssituatie of gemeentelijke inschrijving), recht op medisch noodzakelijke zorg en vaak zelfs op meer dan dat. Het vroegtijdig opmerken van signalen die wijzen op gezondheidsproblemen is in ieders belang.
- **Kostenbesparing in de zorgketen:** Toegankelijke en professionele eerstelijnszorg verlaagt onnodige kosten en vermindert de druk op ziekenhuizen en op de spoedeisende hulp. Niet of te laat verleende eerstelijnszorg leidt immers vaak tot intensievere, en dus aanmerkelijk duurdere, zorg later. Verwaarlozing van aandoeningen leidt zelfs uiteindelijk tot noodzakelijke langdurige zorg.
- **Maatschappelijke kostenreductie:** Tijdige eerstelijnszorg, betere toegang tot tweedelijnszorg en geestelijke gezondheidszorg (GGZ), samen met een goede samenwerking tussen zorgverleners, draagt ook bij aan het verlagen van maatschappelijke kosten voor politie, justitie, maatschappelijke opvang en het bredere sociale domein, waaronder welzijnswerk, schuldhulpverlening en sociale diensten.
- **Verbetering van de sociale veiligheid:** Mensen die zonder begeleiding of medicatie gedwongen worden te overleven op straat kunnen gedoe in de openbare ruimte veroorzaken.

Projectsubsidie en doelstellingen

De projectsubsidie stelt de stichting in staat om haar doelstellingen versneld te realiseren. De subsidie heeft een eenmalig en projectmatig karakter, met een duidelijk begin- en eindpunt. Activiteiten kunnen doorlopen in 2026, maar moeten in 2025 worden gedeclareerd.

Het ministerie van VWS stelt dat de activiteiten bijdragen aan het verbeteren van gezondheid en welzijn en van meerwaarde moeten zijn voor de doelgroep Als concrete voorbeelden noemt VWS de aanpak van onverzekerde en het ondersteunen van een netwerk van straatdokterartsen.

De voorgestelde activiteiten sluiten direct aan bij de doelstellingen van de stichting en bieden concrete meerwaarde voor straatzorgverleners. Het opzetten van een netwerk van straatdokterartsen maakt deel uit van het project. Hoewel het verzekerd krijgen van mensen niet tot de kerntaken van straatzorgverleners behoort, kan het netwerk wel een adviserende rol spelen bij het ontwikkelen van strategieën om de verzekeringsproblematiek aan te pakken. Verschillende voorgestelde activiteiten raken aan dit vraagstuk.

De stichting heeft via het netwerk van straatzorgverleners unieke expertise en directe veldkennis, waarmee zij VWS kan informeren en adviseren. De hiernavolgende te subsidiëren activiteiten binnen het **Project Ondersteuning Straatzorgnetwerk** zijn in lijn met de doelstellingen van de stichting. Voor een uitgebreider kader verwijzen wij naar het [Beleidsplan 2025](#).



- Doelen en opgave Stichting NSG (Beleidsplan 2025)

2. TE SUBSIDIËREN ACTIVITEITEN

PROJECT ONDERSTEUNING STRAATZORGNETWERK				
Activiteit	Aanleiding activiteit	Doelstelling activiteit	Inhoud activiteit	Kosten activiteit
Toegang tot passende zorg voor dak- en thuisloze mensen				
Wegwijzer onverzekerde zorg: praktische gids voor zorgverleners <i>Dit product is ingebed in een gecoördineerde samenwerking met SKGZ en Pharos, waarbij ieder de eigen expertise inzet en op elkaar afgestemde deelproducten maakt.</i>	Hoewel de overheid voorziet in tegemoetkoming voor medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden, blijft de uitvoering problematisch. Ondanks bestaande informatiebronnen bestaat er te veel onduidelijkheid over regelingen voor verschillende groepen onverzekerde patiënten. Zorgverleners ervaren de regelgeving rond toegang en financiering als onnodig complex, wat leidt tot substantieel tijdverlies, onterechte zorgweigering en zorgmijding door patiënten. De roep om een heldere wegwijzer komt uit alle lagen van de zorg. Zorgverleners uit eerste, tweede en derde lijn, hun koepelorganisaties en het Lampion-netwerk benadrukken de urgentie. De IGJ heeft de NSG expliciet verzocht deze wegwijzer met spoed te ontwikkelen. Deze prioriteit werd breed ondersteund tijdens de conferentie 'Recht op zorg' (december 2024). Ook de minister heeft recent in de Tweede Kamer aangegeven te willen investeren in betere voorlichting over onder andere de SOV, OVV en de invulling van de zorgplicht.	Het creëren van een helder en navolgbaar overzicht met praktische handvatten voor zorgprofessional: • Onverzekerden de weg wijzen naar een zorgverzekering • Wat mag/moet/doe ik met een onverzekerde patiënt • Financiering onverzekerde zorg Het eindproduct is geschikt als content voor (maar is geen uitkomst binnen deze activiteit): • Voorlichting zorgketen • Integratie in opleidingen • E-learning en webinars Co-creatie als middel en doel in het maken van de wegwijzer: • Betrekken sleutelfiguren en inhoudelijke experts uit zorgketen • Focus op inhoudelijke kwaliteit en draagvlak <i>Nota bene: de doelgroep voor de wegwijzer zijn professionals/organisaties in de zorgketen. Tegelijkertijd is de wegwijzer ook bruikbaar voor professionals in het sociaal domein, MO en gemeenten. Eventuele aanpassing van de wegwijzer voor deze groepen of inbedding in hun informatievoorziening, bijvoorbeeld op hen gerichte webinars vallen buiten de scope van deze activiteit. DE NSG zal daar wel een actieve gesprekspartner in zijn.</i>	Bestaande informatie en voorlichtingsmateriaal van overheden, ZN, CAK, lokale initiatieven (straat zorg, huisartsen, ziekenhuizen e.a.): • Verzamelen en integreren in een overzicht • Concept route/infokaart maken Concept(en) toetsen, aanvullen, beproeven: • In werksessies • In het veld/experts • Bureauwerk • Verwerken in een toegankelijk eindproduct. Uitkomsten: 1. Informatiekaart/-gids met wegwijzer hoe te handelen bij een zorgvraag van een onverzekerd persoon, inclusief rechten en plichten van patiënt en zorgverlener. Inclusief: ○ Aanwijzingen hoe mensen in verzekering te krijgen ○ Financiering onverzekerde zorg voor zorgverleners 2. Incl. hyperlinks naar relevante formulieren en bronnen die direct te raadplegen zijn. 3. Afspraken over het beheer/up to date houden van de informatiekaart	• Uitvoering totstandkoming wegwijzer • Coördinatie en activiteiten gekoppeld aan uitrol • Vergoeding expertise vanuit het netwerk incl. reiskosten • Digitaal toegankelijk maken NSG website • Voorlichting gebruik wegwijzer in NSG netwerk
Organisatiemodellen & financiering van straat zorg	In bijna een derde van de (centrum)gemeenten ontbreekt adequate straat zorg. De overige gemeenten hanteren diverse organisatie- en financieringsmodellen. Hoewel lokaal maatwerk noodzakelijk is, wordt te vaak het wiel opnieuw uitgevonden.	Bijdragen aan toegang tot passende zorg voor dak- en thuisloze mensen in zoveel mogelijk (centrum)gemeenten door handvatten aan te bieden aan: • Startende straat zorginitiatieven hoe eerstelijns straat zorg lokaal te	Analyse bestaande straat zorgorganisaties: • Organisatiestructuur, functies, rollen • Cliëntcontact • Samenwerking maatschappelijk veld, ketenpartners en gemeenten • Patiënten aantallen	• Verzamelen info, integreren, schrijven, coördineren • Vergoeding expertise vanuit het netwerk incl. reiskosten

PROJECT ONDERSTEUNING STRAATZORGNETWERK				
Activiteit	Aanleiding activiteit	Doelstelling activiteit	Inhoud activiteit	Kosten activiteit
	Het groeiend aantal ondersteuningsverzoeken van gemeenten en zorgverleners vraagt om efficiënte, overdraagbare modellen. Daarnaast zijn bestaande straatzorginitiatieven steeds meer op zoek naar mogelijkheden om hun dienstverlening te optimaliseren en op te schalen, en vragen daarbij om begeleiding.	organiseren, lokale samenwerking in de zorgketen en met maatschappelijke organisaties te realiseren: ☐ Inclusief opties voor financiering. ☐ Inclusief het realiseren van ELV-bedden/kortdurende opnames. • Lokale zorgverleners en gemeentelijke beleidsmakers in reeds actieve straatzorgverlening om de organisatie van straatzorg en de financiering ervan te optimaliseren. Uitkomsten bieden input voor eventuele e-learning, trainingen, webinars. De uitkomsten worden ook gebruikt als startpunt in de advisering op maat aan gemeenten.	Inventarisatie financieringsmodellen straatzorg • Landelijk en voor iedereen toegankelijk • Lokale varianten, optionele varianten Uitkomsten: 1. Leidraad/handboek basisorganisatie straatzorgpraktijken, inclusief aanwijzingen voor lokale samenwerkingsverbanden (maatschappelijk veld, gemeente e.a.) 2. Overzicht basisfinanciering en lokale oplossingen 3. Adviesfunctie NSG aan gemeenten/initiatieven voor wat betreft starten of optimaliseren straatzorg	• Inhuur financiële expertise toetsing • Workshop 'de praktijk van financiering van straatzorg' • Digitaal toegankelijk maken NSG website
Signalement Straatzorg: staat van de zorg aan dak- en thuisloze mensen	Straatzorgverleners fungeren als vroeg waarschuwingssysteem voor de volksgezondheid (de kanarie in de kolenmijn). Ze detecteren als eerste trends in gezondheid en toegang tot zorg onder de meest kwetsbare groepen en ontwikkelen praktische oplossingen. Waar de media zich richt op individuele gevallen, bestaat er bij professionals en beleidsmakers behoefte aan systematische analyses die structurele problemen vroegtijdig identificeren, alsmede effecten van oplossingen. Het netwerk van straatzorgverleners biedt een unieke infrastructuur om deze informatie efficiënt te verzamelen en te vertalen naar bruikbaar beleid, voordat incidenten uitgroeien tot maatschappelijke vraagstukken. De ervaring op te doen met de dataverzameling zal behulpzaam zijn in het ontwerpen van kosten/batenanalyses: wat is het effect van tijdige toegang tot passende zorg of juist het verhinderen ervan op maatschappelijke kosten en totale kosten in de zorgketen later.	Jaarlijks inzicht bieden in: • Aard en omvang van de patiëntenpopulatie en zorgverlening binnen straatzorgpraktijken • Rode draad in ervaringen van straatzorgverleners • Verdiepende analyse van één urgent thema uit het voorgaande jaar Vijfjaarlijks inzicht in: • Ervaringen van dak- en thuisloze mensen met betrekking tot gezondheid en (toegang tot) gezondheidszorg • Toegankelijkheid van zorg en onvervulde zorgbehoeften De huidige subsidieaanvraag betreft de eerste stap: • Ontwikkeling van een duurzame onderzoekstructuur samen met de Afdeling eerstelijns geneeskunde Radboudumc, leerstoel Prof. Dr. J. Suurmond "Inclusieve persoonsgerichte zorg voor kwetsbare burgers" alsmede, onderzoeksgroepen huisartsgeneeskunde (academische werkplaats huisartsgeneeskunde) & public health • Realisatie eerste Signalement Straatzorg	Het ontwikkelen van een onderzoekstructuur: • Opzet onderzoekssamenwerking Radboudumc afdeling ELG • Opstellen van en ethische goedkeuring van onderzoeksprotocollen voor 1- en 5-jaarlijkse metingen verkrijgen • Werving & training netwerk registrerende straatdokterpraktijken, mogelijk in samenwerking met Famenet Dataverzameling eerste Signalement: • Kwantitatieve aard en omvang patiëntenpopulatie en straatzorg data uit 8-10 straatzorgpraktijken • Kwantitatieve data met ervaringen van straatzorgverleners via vragenlijstonderzoek • Kwalitatieve data via aanvullende individuele en groepsinterviews met straatzorgverleners • Analyse en rapportage Uitkomsten: 1. Samenwerkingsovereenkomst onderzoeksinstituut 2. Eerste Signalement Straatzorg 3. Voorstel voor registratierichtlijnen voor straatzorgpraktijken (met/zonder HIS)	• Uitvoering onderzoek Radboud MC • Werven deelnemers voor (registratie-) onderzoek, afstemming onderzoeksteam • Reiskosten studenten bezoek praktijken • Vergoeding onderzoek deelname praktijken • Training registratiepraktijken • Vormgeven infographics • Schrijven signalement • Digitaal toegankelijk maken NSG website

PROJECT ONDERSTEUNING STRAATZORGNETWERK				
Activiteit	Aanleiding activiteit	Doelstelling activiteit	Inhoud activiteit	Kosten activiteit
Gerichte vakbekwaamheid in en kennis over straatzorg				
Digitale kennis- en consultatie hub straatzorg	De expertise van straatzorgverleners ontwikkelt zich nu voornamelijk door praktijkervaring en lokale uitwisseling. De bestaande NSG-WhatsApp groep bereikt niet alle professionals en kent beperkingen door privacy en medisch-ethische overwegingen en het ontbreken van gerichte communicatie. Deze subsidie versnelt de implementatie van professionele tools voor directe toegang tot straatzorgexpertise, bevordert de (multidisciplinaire) samenwerking, kwaliteit en doelmatigheid van de straatzorgverlening. Deze activiteit draagt expliciet bij aan het versterken van het netwerk. Het real-time consultatie platform dat wordt gecreëerd betreft de consultatie tussen netwerkliden onderling. Parallel, maar buiten de scope van deze subsidieactiviteit wordt verkend hoe het consulteren van specifieke specialistische medische en GGZ kennis geïntegreerd kan worden.	Verbeteren onderlinge consultatie en toegang tot straatzorgexpertise met het realiseren van een professioneel platform dat: - Een (deels beveiligde en deels openbaar toegankelijke) kennisbank waarin praktijkervaringen en behandelmethoden systematisch worden verzameld en gedeeld - Een real-time consultatiemogelijkheid (netwerkliden onderling) die voldoet aan alle relevante wet- en regelgeving op het gebied van privacy en medische informatie-uitwisseling	Kennismanagement: - Ontwikkeling online bibliotheek op NSG website - Scheiding content voor leden/niet-leden - Verzamelen en categoriseren informatie(bronnen) - Inrichten duurzaam beheersysteem Siilo-platform inrichten: - Opzet themagroepen - Configuratie ledentoegang - Inrichting beveiligd consultatieplatform voor BIG-geregistreerde zorgverleners Uitkomsten: - Operationele online bibliotheek met gedifferentieerde toegang - Geconfigureerde Siilo-omgeving - Beheerprotocol en -organisatie	- Inrichten site, coördineren, Siilo, bibliotheek, beheer 2025, netwerk in kaart - Siilo-abonnement - Ontwerp/bouwen open- en beveiligd gedeelte website - Plug-inns, applicaties - Communicatie over gebruik
Professionaliseren na- en bijscholing straatzorg	De NSG verzorgt nascholing (up-to-date houden expertise) en bijscholing (nieuwe kennis en vaardigheden) voor straatzorgverleners. Er wordt nu telkens een onderwerp bepaald, sprekers uit de praktijk gezocht en gedurende een avond centraal in Nederland uitgevoerd. De behoefte is om de structuur, leerdoelen en uitvoering te professionaliseren in een na- en bijscholingscurriculum. De modules dienen herhaalbaar te zijn en ook online te kunnen aangeboden en gevolgd.	Professionaliseren van opleidingen: - Structuur en contouren van een scholingscurriculum - Opzet en draaiboek voor digitale/hybride uitvoering van opleidingen - Basisapparatuur hybride uitvoering (middenklasse)	Curriculum: - Verkennen behoefte na-/bijscholing - Formuleren leerdoelen - Ontwerpen curriculum Hybride uitvoering: - Maken draaiboek, inventariseren vereisten hybride scholingen - Aanschaffen basisapparatuur Uitkomsten: - Ontwerp van na- en bijscholingscurriculum - Beschikbaarheid basisapparatuur hybride uitvoering opleiding	- Coördinatie en ontwikkelen curriculum - Advies ontwerp curriculum - Realiseren opzet en infrastructuur digitaal onderwijs - Digitale middelen web conference/hybride onderwijs - Vergoeding expertise vanuit het netwerk incl. reiskosten

Vitaal straatzorgnetwerk				
Faciliteren netwerkontwikkeling Straatmondzorg	Toegang tot tandzorg is een probleem voor dak- en thuisloze mensen in Nederland. Hoewel tandheelkundige zorg essentieel is voor de algehele gezondheid, valt deze niet onder het basispakket van de zorgverzekering. Voor dak- en thuisloze mensen, die meestal geen aanvullende verzekering hebben en onvoldoende financiële middelen bezitten, betekent dit dat noodzakelijke tandzorg buiten bereik blijft. De bestaande regelingen voor onverzekerde zorg bieden hiervoor geen oplossing. Enkele betrokken tandartsen hebben lokale initiatieven opgezet om elementaire en spoedeisende tandzorg te verlenen tegen geen of een minimale vergoeding, mogelijk gemaakt door bijdragen van stichtingen en particulieren. Dokters van de Wereld zetten zich in voor deze problematiek door het verlenen van mondzorg en het bouwen van een netwerk van beschikbare tandartsen. Er zijn daarnaast een toenemend aantal particuliere initiatieven met financieringsconstructies voor tandzorg. Een uitdaging is de gestaag groeiende groep tandartsen te integreren in het netwerk van straatzorg. De Nederlandse Straatdokters Groep (NSG) heeft tot nu toe geen specifieke activiteiten ontwikkeld op het gebied van straatmondzorg. Lokaal zijn er wel samenwerkingen tussen straatzorgverleners en tandartsen.	Netwerkontwikkeling/-integratie: • Inventarisatie bestaande en latente straatmondzorginitiatieven • Integratie mondzorgverleners in NSG-netwerk • Faciliteren kennisuitwisseling tussen mondzorgverleners en met straatzorgprofessionals Integratie van mondzorgverleners in het straatzorgnetwerk faciliteert wederzijdse deskundigheidsbevordering. Dit stelt de NSG in staat haar ondersteuning en belangenbehartiging uit te breiden naar mondzorg(verleners).	Inventarisatie mondheelkundige zorg: • Landelijke analyse bestaande initiatieven • Identificatie latente initiatieven • Samenwerking met ACTA, KNMT, Dokters van de Wereld Netwerkontwikkeling: • Integratie mondzorgverleners in NSG-netwerk • Inventarisatie behoeften mondzorgverleners • Verbinding met straatzorgnetwerk Uitkomsten: 1. Mondzorgverleners in het straatzorgnetwerk ingebed (website en Siilo). 2. Behoeft inventarisatie mondzorgverleners binnen straatzorgnetwerk	• Netwerk in kaart, afstemmen koepels e.d., behoefte inventarisatie., Siilo inrichten • Uitbreiding Siilo abonnement • Vergoeding expertise vanuit het netwerk incl. reiskosten • Uitbreiding gebruik site, Siilo, bibliotheek
Projectorganisatie, -uitvoering en communicatie				
Inrichten, uitvoeren en managen projectorganisatie	De subsidieverzoek omvat de kosten voor zowel de inhoudelijke uitvoering van activiteiten als het projectmanagement, materialen en middelen, de verantwoording en communicatie.	Projectmanagement: • Inrichting projectorganisatie, planning, fasering, beheersing en verantwoording. Uitvoering: • Realisatie activiteiten, coördinatie specialistische expertise en communicatie per onderdeel.	Inhoudelijk(e coördinatie): • Uitvoering werkzaamheden per activiteit • Coördinatie specialistische expertise • Aansturing inhuur/inkoop Projectmanagement: • Inrichting projectorganisatie • Planning en inkoop • Werving projectmedewerkers • Project- en subsidieverantwoording	• Projectmanagement • Projectadministratie/verantwoording en secretariaat • Accountant • Reiskosten hele project